

Felkészülés a földrengésekre

Magyarország nem tartozik a kiemelkedően földrengésveszélyes területek közé, ennek ellenére erős rengések időnként előfordulnak, és a távoli országok is mindinkább elérhetővé válnak a magyar turisták számára is. Érdemes tehát a földrengéssel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat megismerni.

TUDÁSTÁR

Földrengés:

A Föld felszínének hirtelen rázkódása. A földrengések általában tektonikus eredetűek, de vulkánkitörések, föld alatti üregek beomlása stb. is okozhatnak földrengést. A földrengéskor felszabaduló energia rengéshullámokat kelt, amely hullámok eléri a Föld felszínét.

Szeizmológia:

Földrengéstudomány, a geofizikának a földrengésekkel, azok regisztrálásával és a Föld belső szerkezetének vizsgálatával foglalkozó ága.

Intenzitás:

A földrengésnek egy adott helyen az emberekre, illetve az emberi építményekre gyakorolt hatásának mértéke, melynek mértékét a 12 fokozatú EMS (Európai Makroszeizmikus Skála) skálán szokás megadni. Ez a régebben használt Mercalli-skála, illetve MSK-skála pontosított változata. Az épületek sérülésére az V-nél nagyobb fokozatú intenzitásértékek esetében lehet számítani.

Magnitúdó:

A rengés során felszabaduló energia, melynek mérésére a Richter-skála szolgál. Ha egy rengés magnitúdója egy egységgel nagyobb a másikénál, akkor az kb. 30-szor nagyobb energiát jelent.

Hipocentrum:

A földrengés kipattanási helye, mélysége néhány km-től egészen 700 km-ig terjedhet.

Epicentrum:

A földfelszínnek közvetlenül a hipocentrum felett elhelyezkedő pontja, az okozott károk általában itt a legjelentősebbek.

Utórengések:

A nagyobb földrengéseket követő kisebb magnitúdójú rengések, számuk elérheti akár a több százat, vagy ezret is. Kisebb méretük ellenére a főrengés által megrongált építményekben komoly károkat okozhatnak.

Hogyan érzékelhető a földrengés?

Kezdetben gyenge rezgést érzünk, amelyet intenzív, többirányú, akár körkörös mozgású rázkódás követ, és morajló vagy bőgő hang kíséri. Mindez nem tart tovább néhány, vagy néhány tíz másodpercnél.

A földrengést megelőzni, elkerülni nem lehet, de felkészülni szükséges:

- a sérülések (ember, állat) és az anyagi kár minimalizására;
- 3 napos önellátó élethelyzetre.

Ha a földrengésre felkészülsz, egyúttal felkészülsz egyéb veszélyhelyzetekre is!

Felkészülés

A legfontosabb: átgondolni, milyen sérülések érhetnek bennünket és otthonunkat, és ezeket hogyan kerülhetjük el, illetve minimalizálhatjuk.

A felkészülés lépései:

- Tegyük biztonságossá lakásunkat; jelöljünk ki menekülési útvonalakat,
- Készítsünk elő 3 napra elegendő létfontosságú eszközöket, élelmiszereket, sőt autónkban is tartsunk veszélyhelyzeti felszereléseket,
- Próbáljuk ki a védekezési, menekülési lehetőségeket,
- Ismerjük meg:
 - a veszélyhelyzeti magatartásmódokat,
 - az elsősegély-nyújtási ismereteket,
 - a kézi tűzoltó készülékek használatát.

Mit tegyünk földrengés előtt?

Tegyük biztonságossá lakásunkat:

- Sétáljunk végig lakásunkon, és gondoljuk végig, hogy mi történhet a berendezési tárgyakkal erős rázkódás esetén. Kérhetünk tanácsot szakemberektől is (építész, mérnök, biztosító stb.).

Mi rejthet veszélyt?

- A felújításra váró munkákat végezzük/végeztessük el (pl. megrepedezett falak, gyenge kémény, laza vagy hiányos tetőcserepek).
- Falra rögzített, ill. nehezebb tárgyakat (pl. tükör, festmény, polc) erősítsük meg, az ágyakat ne ezek közelébe helyezzük.
- A törött ablaküvegszilánkoktól függönnyel védekezhetünk.
- Az éghető anyagokat, házi vegyszereket fűtőtestektől, nyílt lángtól tartsuk távol.
- A fontos iratokat tűzbiztos dobozban tároljuk.

A menekülési útvonalakat minden családtagunk ismerje, mindig hagyjuk szabadon; próbáljuk is ki, hogy felidézhető legyen vészhelyzetben!

Legyen készenlétben:

- Vastag ruha, cipő, kesztyű (ezek megvédhetnek meneküléskor az éles törmelékektől, szilánkoktól, hideg időjárástól)
- Elsősegély doboz
- Tűzoltó készülék
- A családtagok és a segítő szervek telefonszámai (pl. a telefonkönyv borítóján)
- Generátor a létfontosságú elektromos eszközök (pl. kerekesszék) működtetéséhez

Veszélyhelyzeti csomagok:

- A 3 napos önellátást biztosító családi csomag előre elkészítve, biztonságos helyen tárolva (élelmiszer, 12 liter víz/fő, váltóruha, fényképek a családtagokról, barátokról).
- Kitelepítési csomag, amit induláskor állítunk össze (gyógyszerek, iratok, pénz, a gyerekek kedvenc játéka).
- Az autóban túlélőcsomag az utazás biztosításához a család és a jármű részére (rendkívüli időjárás - hideg, hőség, vihar -, illetve rossz útviszonyok esetére).
- Munkahelyünkön is állítsunk össze túlélőcsomagot: vastag ruhanemű, takaró, elemlámpa, rádió, elemek, síp, nem romlandó, magas energiatartalmú élelmiszerek (szárított gyümölcs, mogyoró, csokoládé), személye irataink.

Legyen megfelelő biztosításunk! A szomszédokkal is egyeztessünk! (pl. egymás segítése, háziállatok elhelyezése) Ismerjük meg, mit kell tennünk földrengés bekövetkeztekor, és készítsük fel gyermekeinket is. Ha az iskolában éri őket földrengés, kövessék a pedagógusok útmutatásait, semmiképp se maradjanak egyedül!

Mit tegyünk földrengés esetén?

Amíg tart a rengés:

- Ne hagyjuk el az épületet, illetve ne próbáljunk meg bejutni, ugyanis a legtöbb sérülés ilyenkor történik (Pl. ledőlő kémény, lehulló vakolat, üvegcserep miatt)
- Az épületen belül igyekezzünk minél távolabb kerülni ablakoktól, üvegektől, könyvespolcoktól és olyan tárgyaktól, amelyek leesve sérülést okozhatnak. A konyhából biztonságosabb helyre (pl. nappaliba) meneküljünk.

- Keressünk menedéket az asztalok alatt, ajtókeretben, a szoba sarkában.

A rengést követően:

- Ellenőrizzük, hogy mi magunk vagy a többiek megsérültek-e, szükség van-e elsősegély-nyújtásra,
- Elemlámpával ellenőrizzük, majd zárjuk el a gáz- és elektromos készülékeket, az elektromos főkapcsolót. A gázvezeték főkapcsolóját csak szivárgás gyanújakor szabad elzárni, visszakapcsolni pedig csak szakembernek lehet!
- Ha feltételezhetően sérült a vízvezeték, ne használjuk a WC-t.
- Kisebb kezdeti tüzet elolthatunk kézi tűzoltó készülékkel vagy letakarással.
- Elemes rádión, televízión keresztül tájékozódjunk a kinti helyzetről, a veszélyelhárítók utasításairól.
- Készüljünk fel az esetleg bekövetkező utórengésekre. Az erősen megsérült épületeket minél hamarabb el kell hagyni.
- Vegyünk fel vastag ruhát, cipőt, kesztyűt, hogy védjük magunkat.
- Vegyük fel a kapcsolatot a szomszédokkal, lehet, hogy segítségre szorulnak vagy segítséget nyújthatnak.
- Nyugtassuk meg a riadt állatokat. Ha lehet, őket is menekítsük ki.
- Vigyük magunkkal a kitelepítési és veszélyhelyzeti csomagunkat.
- Biztosítsuk lakásunkat a betolakodók ellen.
- Liftet használni tilos.
- A szabadban kerüljünk minél messzebb az építményektől, fáktól, elektromos vezetékektől.
- Gázok és füst ellen védjük arcunkat, szemünket, a szabad bőrfelületet nedves ruhával.
- Ha vízparton vagyunk, igyekezzünk minél távolabb kerülni a víztől cunami veszély miatt.

Ha tömegben vagyunk: (pl. bevásárlóközpontban, színházban)

- Vigyázzunk, nehogy a pánikba került tömeg összetaposson. Maradjunk védett helyen, amíg tart a rengés.

Ha autóval közlekedünk:

- Álljunk meg az út szélén, távol hidaktól, felüljáróktól. Maradjunk az autóban.

Őrizzük meg nyugalunkat, segítsünk másokon!

Mit NE tegyünk földrengés esetén?

- Ne használjuk a telefont feleslegesen csak életveszély esetén, mert a hatóságoknak szükségük van minden szabad vonalra.
- Ne gyújtsunk gyufát vagy villanyt!